

Spis treści

Streszczenie	9
Summary	11
Wprowadzenie	13
1. Teza, cel i zakres pracy	15
2. Ryzyko i niepewność	19
2.1. Rodzaje ryzyka	22
2.2. Ryzyko finansowe w działalności handlowej	23
3. Proces zarządzania należnościami w przedsiębiorstwie	25
3.1. Pojęcie należności	25
3.1.1. Należności w ujęciu prawa bilansowego	27
3.1.2. Należności w ujęciu ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych	31
3.1.3. Należności w ujęciu ustawy o podatku od towarów i usług	32
3.1.4. Należności w ujęciu gospodarczym	34
3.2. Monitorowanie należności w aspekcie ograniczania ryzyka transakcyjnego działalności handlowej	34
3.2.1. Badanie wiarygodności partnera umowy	36
3.2.2. Metody oceny ryzyka związanego z udzielaniem kredytu kupieckiego	38
3.3. Zabezpieczanie należności	42
3.3.1. Osobiste zabezpieczenia należności	43
3.3.2. Zabezpieczenia rzeczowe należności	48
3.4. Windykacja należności	50

3.5.	Obrót należnościami	54
3.5.1.	Factoring	54
3.5.2.	Cesja wierzytelności	55
3.5.3.	Sekurytyzacja	55
3.5.4.	Inne formy obrotu należnościami	56
3.6.	Wykorzystanie kredytu kupieckiego i rabatu	56
3.6.1.	Stosowane metody optymalizacji zarządzania należnościami	62
3.7.	Zastosowanie metody eksperckiej do oceny skuteczności metod zarządzania należnościami	66
4.	Analiza wskaźnikowa badanej kopalni odkrywkowej „X”	75
4.1.	Analiza płynności finansowej	75
4.2.	Wyznaczenie poziomu kapitału obrotowego netto	78
4.3.	Wyznaczenie cyklu środków pieniężnych (cyklu konwersji gotówki)	80
4.4.	Miary efektywności zarządzania należnościami	84
5.	Proces prognozowania w przedsiębiorstwie	97
5.1.	Klasyfikacja prognoz	98
5.2.	Metody prognozowania należności	99
5.2.1.	Metoda stałego wzrostu (<i>build-up method</i>)	99
5.2.2.	Metoda prognozowania wpływów gotówkowych ze sprzedaży (<i>roll-forward</i>)	100
5.3.	Konstrukcja modelu prognostycznego szeregów czasowych	100
5.4.	Ocena trafności sporządzonych prognoz	103
5.5.	Identyfikacja składników szeregu czasowego	105
5.6.	Charakterystyka modeli szeregów czasowych z wahaniami sezonowymi	105
5.6.1.	Charakterystyka metody wskaźników stosowanej do badania szeregów czasowych	106
5.6.2.	Charakterystyka metody wyrównywania/wygładzania wykładniczego	107
5.6.3.	Charakterystyka metody Kleina	109
5.6.4.	Charakterystyka metody autoregresji	110
5.6.5.	Charakterystyka metody trendów jednoimiennych okresów	110
5.6.6.	Charakterystyka metody harmonicznej	110
5.6.7.	Charakterystyka metody ARIMA	112

6. Prognozowanie należności terminowych kopalni odkrywkowej „X” w ujęciu wartościowym	117
6.1. Prognozowanie szeregu czasowego należności terminowych za pomocą metody wskaźników	117
6.2. Prognozowanie wybranego szeregu czasowego należności terminowych za pomocą metody wyrównywania wykładniczego	121
6.3. Zastosowanie metody Kleina do prognozowania należności terminowych	124
6.4. Zastosowanie metody autoregresji do prognozowania należności terminowych	127
6.5. Budowa modelu prognostycznego należności terminowych kopalni odkrywkowej „X” z zastosowaniem metody trendów jednoimiennych okresów	131
6.6. Wyznaczenie średniej ważonej prognozy należności terminowych w ujęciu wartościowym	133
7. Prognozowanie procentowego udziału należności terminowych w sumie należności analizowanej kopalni odkrywkowej „X”	137
7.1. Wykorzystanie modelu autoregresji do prognozowania procentowego udziału należności terminowych	138
7.2. Prognozowanie procentowego udziału należności terminowych za pomocą metody ARIMA	141
7.3. Wykorzystanie metody trendów jednoimiennych okresów do prognozowania procentowego udziału należności terminowych	148
7.4. Wyznaczenie średniej ważonej prognozy należności terminowych w ujęciu procentowym	150
8. Metoda zarządzania należnościami w kopalni odkrywkowej z wykorzystaniem binarnego programowania liniowego	153
8.1. Wprowadzenie do proponowanej metody	153
8.2. Proces zarządzania należnościami w kopalni odkrywkowej „X”	155
8.4. Metoda programowania liniowego	160
8.5. Sformułowanie ogólnego modelu binarnego programowania liniowego w zarządzaniu należnościami kopalni	162
8.6. Aplikacja modelu binarnego programowania liniowego na przykładzie 10 odbiorców	165
8.7. Zastosowanie modelu deterministycznego binarnego programowania liniowego do 110 wybranych odbiorców kopalni odkrywkowej „X”	169

8.7.1. Zastosowanie programu LPSolve (model deterministyczny)	171
8.7.2. Model deterministyczny z uwzględnieniem odmowy akceptacji przyjęcia warunków proponowanego rabatu przez niektórych odbiorców	171
8.8. Minimalizacja liczby udzielanych rabatów przy założonym koszcie	180
8.9. Metoda binarnego programowania liniowego w udzielaniu rabatów odbiorcom kopalni z uwzględnieniem ryzyka	185
8.10. Wykorzystanie metody Monte Carlo	188
9. Podsumowanie i wnioski końcowe	197
Literatura	201